RobArte

GUIA RÀPIDA

PROTOCOL D'INICI

RESOL L'EXPEDIENT EN 5 PASSOS

Llegeix, observa, descarta i comprova: no cal saber d'art.

LA TEVA MISSIÓ

01 QUI
Identifica qui roba.

02 ON
Determina'n la casella.

03 AMB QUÈ
Dedueix l'objecte utilitzat.

04 POR ON
Troba la sortida.

1 LLEGEIX LES PÀGINES 1, 2 I 3
Coneix el robatori i els sospitosos; estudia el plànol; després aplica les proves, la regla i les declaracions. La pàgina 4 amplia l'obra, però no afegeix pistes.

2 COMPLETA LA QUADRÍCULA
Cada sospitós ocupa una casella amb el seu objecte. No hi pot haver dues persones a la mateixa fila ni a la mateixa columna. Fes servir les inicials per anotar les teves deduccions.

3 INTERPRETA CADA DADA
Les proves sempre són certes. La regla estableix la condició especial del cas. Cada declaració s'avalua com una unitat: el sospitós diu la veritat en tot o menteix en tot.

4 COMPROVA EL ROBATORI I LA FUGIDA
Qui roba ha de ser al costat de l'obra en horitzontal o vertical, mai en diagonal. La ruta fins a la sortida no pot travessar persones, obstacles ni caselles vigilades per càmeres.

5 TANCA LA RESPOSTA
Anota qui roba, la casella, l'objecte i la sortida només quan tot encaixi. Si et bloqueges, consulta la pista addicional de l'expedient abans de mirar la solució.

RECORDA Les sortides són obertures a la quadrícula.
La fletxa de cada càmera indica la direcció de vigilància.

Els fotogrames perduts

DIFICULTAT AAA

Quatre minuts a les fosques. Una llauna històrica. Una pista cap a una altra pel·lícula perduda.

Foto: SunOfErat / Wikimedia Commons. CC BY-SA 4.0. Conversió a B/N.

FITXA DE L'OBJECTE

Negatius de Metropolis

Llauna dels negatius de 16 mm trobats a Buenos Aires · escenes recuperades de la pel·lícula de Fritz Lang · 1927

HO SABIES...?

El 2008 van aparèixer a Buenos Aires negatius de 16 mm amb escenes de Metropolis perdudes durant dècades. La troballa va permetre incorporar-les a la reconstrucció de la pel·lícula.

INFORME DEL ROBATORI

L'Arxiu Cinematogràfic Metrónomo preparava una presentació sobre pel·lícules recuperades. Durant una projecció de prova de Metropolis, la sala va estar quatre minuts a les fosques. Quan es va restablir la il·luminació, una de les llaunes històriques havia desaparegut de la vitrina. Les càmeres van funcionar correctament i no es va activar cap alarma.

SOSPITOSOS

Gregor Stahl
Restaurador cinematogràfic
Qüestiona decisions preses en reconstruir la pel·lícula.

Lola Varzi
Investigadora de cinema mut
Segueix les rutes sud-americanes d'antigues còpies de la pel·lícula.

Fiódor Kreutz
Col·leccionista
Prefereix els objectes originals a les millors reproduccions.

Martha Lindblade
Directora de cinema experimental
Prepara una reinterpretació contemporània de la pel·lícula.

Óscar Rodríguez
Responsable de l'exposició
Coneix les vitrines i els recorreguts interns de l'arxiu.

RobArte

EXPEDIENT RA-027 · CAS 27

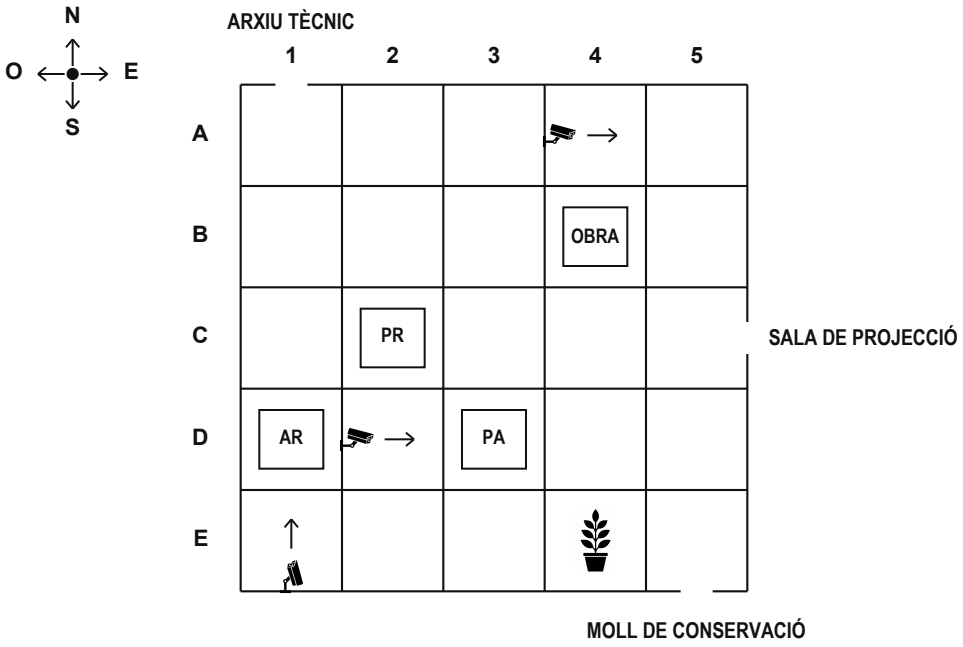

OBJECTES

GN - Guants de nitril
CC - Clau de conservació
TP - Tallador de precintes
CN - Carpeta portanegatius
LR - Llanterna de llum rasant

SORTIDES

AT - Arxiu tècnic
SP - Sala de projecció
MC - Moll de conservació

ELEMENTS

• Obra
PR - Projector
AR - Armari
PA - Plafó
• Planta alta

ELEMENT OCUPAT

El projector, l'armari i el plafó ocupen la seva casella.

QUADERN D'INVESTIGACIÓ

PISTA ADDICIONAL DISPONIBLE

PERSONA	CASELLA	OBJECTE	SORTIDA

Proves i declaracions

Determina qui va robar la llauna, des de quina casella, amb quin objecte i per on va fugir.

PROVES

01 Óscar era immediatament al nord de la vitrina.

02 Martha era davant de la sortida de la sala de projecció.

03 Fiódor ocupava la cantonada sud-occidental del plànol.

04 Gregor era immediatament al sud del projector.

05 La persona que duia la clau de conservació va fugir pel moll.

REGLA DE L'EXPEDIENT

La persona responsable del robatori menteix. Les altres persones diuen la veritat. Cada declaració s'avalua com una unitat.

DECLARACIONS

GREGOR STAHL

«Martha era davant de la sortida de projecció i duia la llanterna de llum rasant.»

LOLA VARZI

«Óscar duia la clau de conservació.»

FIÓDOR KREUTZ

«Jo duia el tallador de precintes.»

MARTHA LINDBLADE

«Gregor era just al sud del projector i duia la carpeta portanegatius.»

ÓSCAR RODRÍGUEZ

«La clau de conservació la duia Lola.»

Arxiu de l’obra

Una pel·lícula reconstruïda com un trencaclosques

Una pel·lícula pot sobreviure sense conservar-se completa. Durant dècades, Metropolis va existir en còpies de procedències, durades i qualitats diferents. Cada fragment aportava una part del muntatge perdut. La llauna trobada a Buenos Aires simbolitza aquest treball internacional de recerca i reconstrucció.

UNA OBRA RETALLADA GAIREBÉ DES DE L’ESTRENA

La versió estrenada a Berlín es va modificar i escurçar poc després de la presentació. Les escenes eliminades no es van guardar juntes: algunes van desaparèixer i d’altres van sobreviure en còpies distribuïdes per diversos països. Les restauracions van haver de combinar materials de diversos arxius. La versió de 2001 era aleshores la més completa, però encara recorria a fotografies i textos per representar seqüències absents.

TRES DETALLS SOTA LA LUPA

1. Una còpia d’una altra còpia

El material argentí no era el negatiu original del rodatge. Era un duplicat de 16 mm fet a la dècada de 1970 a partir d’una còpia argentina de 35 mm que ja estava molt desgastada.

2. Les ferides encara es veuen

El negatiu presentava ratllades, taques i danys acumulats durant dècades. La restauració digital va recuperar les imatges, però no les va poder igualar del tot amb els fragments més ben conservats.

3. Vint-i-cinc minuts decisius

La troballa contenia al voltant de vint-i-cinc minuts de material que es creia perdut. En incorporar-lo, personatges i accions van recuperar part de la seva funció dins del relat.

RECONSTRUIR AMB MÚSICA I DOCUMENTS

Per situar cada escena no n’hi havia prou d’observar la pel·lícula. Els restauradors van utilitzar la partitura original de Gottfried Huppertz, una targeta de censura de 1927 que registrava els intertítols i crítiques publicades a l’època. Aquestes fonts van permetre reconstruir l’ordre del muntatge i calcular la durada d’alguns passatges.

PATRIMONI ABANS DE LA TROBALLA

El 2001, la reconstrucció disponible de Metropolis es va incorporar al registre Memòria del Món de la UNESCO. El reconeixement va arribar set anys abans que aparegués la còpia argentina. La versió ampliada es va estrenar el 2010. El procés demostra que una obra reconeguda mundialment no queda necessàriament tancada: una llauna oblidada pot modificar allò que creiem saber-ne.

Documentació: Friedrich-Wilhelm-Murnau-Stiftung · Deutsche Kinemathek. UNESCO Memory of the World · Text adaptat · murnau-stiftung.de · deutsche-kinemathek.de · unesco.org